

PĚSTOUNOVI | vydává RKC Chaloupka | čtvrtletník | ČERVEN 2016 | ZDARMA

Supermáma Lucie Benešová

Pěstounská péče na přechodnou dobu

Kampaň: Dejme dětem rodinu

Vážení a milí čtenáři,

oslava Mezinárodního dne dětí 1. června bývá každoročně spojena s mnoha akcemi pro naše malé potomky. Pro většinu z nás je možná zajímavostí, že první podnět k založení dne, který by oslavoval děti, přišel z Turecka v roce 1920. Ovšem vyhlášení globálního svátku dětí bylo doporučeno na Světové konferenci pro blaho dětí 1. června 1925. Ve stejný den se v San Francisku konal festival Dračích lodí, kde čínský generální konzul shromáždil mnoho čínských sirotek, aby poukázal na to, že by se společnost měla blahem dětí více zabývat.

My se k této myšlence o jednadvacát let později rádi přidáváme – letošní Den dětí chceme oslavit prvním vydáním zbrusnového časopisu Pěstounovi.

Je o pěstounství. O touze a motivaci pomáhat, o ambicích dělat věci jinak, s odvahou, o předání zkušeností, o cestě, jak pomoci dětem, které nemají možnost žít v rodinách, do nichž se narodily.

Přála bych si, aby ve vás Pěstounovi vzbudili emoce. Nabízejí příběhy, informace, zajímavosti, témata věcná, dojemná i provokující. Kéž by díky tomu všemu pomohli najít další náhradní rodiče, péči a lásku pro děti, které ji nemají a tolik si ji zaslouží.

Edita Kozinová, ředitelka Rodinného a komunitního centra Chaloupka

Provázení – vlídná možnost, jak napoprvé nezmatkovat

Pomoc, podpora, dobrá rada i doprovod ve chvíli, kdy stojíte na počátku náhradního rodičovství – to je novinka s názvem provázení či doprovázení. Moravskoslezský krajský úřad ji bezplatně nabízí všem, kdo se stávají adoptivními rodiči nebo pěstouny.

„Žadatelům se oznámením krajského úřadu, že byli vybráni jako rodiče pro konkrétní dítě, ze dne na den změní život. Je třeba promyslet, zvážit, vyhodnotit a zařídít mnoho věcí. Počínaje přijetím informací o dítěti a jeho rodině, o jeho dosavadním vývoji a zdravotním stavu. Nastává plánování, kdy a kde se s dítětem seznámíme, kdy si ho budeme moci odvézt domů. Jak to oznámíme v rodině, v zaměstnání, přátelům a známým. Co je třeba nakoupit. A jsou to rovněž otázky legislativní - jaké návrhy budeme podávat k soudu, kdo nám s tím pomůže, s jakými úřady či institucemi musíme jednat. Jedná se o emočně náročné situace a značné množství informací, ve kterých

se žadatelé musí orientovat a zvládnout je,“ popisuje sociální pracovnice ostravského magistrátu Jiřina Slívová.

Kdo takový proces podstupuje prvně, může ocenit službu poradce a průvodce, který kdykoli napoví či navede. „Někoho, kdo vás doprovodí na úřad, podpoří při seznamování se s dítětem, kdo vám odpoví na otázky, když už máte dítě doma a nejste si jisti, že vše děláte správně, kdo s vámi sdílí radost z prvních pokroků dítěte v novém rodinném prostředí,“ upřesňuje Slívová.

Jak dodává, doprovázejícími bývají především zkušenější pěstouni a odborníci znalí prostředí náhradní rodinné péče. Využití doprovázení přitom není povinností, ale možností, které lze využít. „Doprovázení začíná souhlasem žadatelů s touto službou a končí podepsáním dohody o výkonu pěstounské péče nebo po ukončení počáteční adaptace dítěte v nové rodině a kdykoliv o to žadatelé požádají,“ dodává sociální pracovnice. **(joh)**

Zážitkový workshop pro pěstouny vedla zpěvačka Ida Kelarová.

Co je to provázení?

- podpora a pomoc lidem zařazeným do evidence žadatelů vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny
- čas a prostor pro rozhodování, zvažování, získávání dalších informací

Vydalo: Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z. s., Repinova 19, 702 00, Moravská Ostrava. Redaktorka: Jana Fabianová. Grafická úprava: David Stypka. Redakční rada: Edita Kozinová, Jana Fabianová, David Stypka. Kontakt: redakcechaloupka@gmail.com.

Vychází čtvrtletně zdarma za podpory:

O ŠKOLE

Je mi 14 a v pěstounské péči jsem už asi osm let. V náhradních rodinách vyrůstají i další mí sourozenci. S některými se vídám, s jinými ne. V sedmi letech jsem nastoupil do první třídy na školu Přemysla Pittra. Chodil jsem tam tři roky, a pak se moje teta, u které vyrůstám, rozhodla pro školu novou. Tetě se ta škola nelíbila. Já jsem byl rád, protože se mi nelíbilo, jak se tam děti chovaly. Do čtvrté třídy jsem nastoupil na základní školu Nádražní. Líbí se mi tady a mám spoustu nových kamarádů. Tahle škola je ale pro mě moc těžká. Jsem teď v šesté třídě, docházím do Chaloupky na doučování, ale i tak je škola pro mě náročná. Asi před měsícem jsme šli s tetou do poradny. Tam mi doporučili najít si školu lehčí. Teď čekám na další vyšetření. Myslím si, že ta nová škola bude lehčí a že už nebudu mít tolik trápení jako v posledních letech. Moc se na novou školu těším a myslím, že ji zvládnou.

Zoltán Horváth, Ostrava

O PĚSTOUNSKÉ PÉČI NA PŘECHODNOU DOBU

Jmenuji se Elizabeth a je mi třináct let. Před dvěma lety se mí rodiče rozhodli, že budou pěstouni na přechodnou dobu. Nejprve asi rok chodili na různé přednášky a k psychologovi. Na některé jsem chodila taky já a má starší sestra. Asi po roce a půl se nám podařilo projít všemi testy a přednáškami. Po měsíci nám zavolali, že pro nás mají chlapečka. Proto jsme zařídili pokojík pro tříletého kluka. Po týdnu nám ale přišlo nečekané překvapení, znovu nám zavolali a řekli, že nám chlapečka nedají, protože nakonec do pěstounské péče nepůjde. A tak jsme všechny hračky zase schovali. Za týden mamce zase někdo zavolal a řekl, že tentokrát pro nás mají asi desetiletou holčičku. Takže jsme hned vytáhli panenky a udělali pokoj pro holku.

První týden, kdy u nás holčička bydlela, byl super a vycházely jsme spolu dobře. Ale později jsme se mezi sebou začaly hádat. Jsme obě moc tvrdohlavé, a tak si každá stojíme za svým. Víím, že to nemá jednoduché, a tak se jí snažím často ustupovat. Teď je v naší rodině už šest měsíců. Začínám si na ni docela zvykat. Sice se pořád ještě hádáme, ale čím dál tím méně. Nedávno mi umřelo morče a já jsem z toho byla smutná. Ona se mě snažila utěšit. To mě docela překvapilo. Myslím, že spolu časem budeme vycházet ještě lépe, protože jako rodina trávíme spoustu společného času.

Elizabeth Bezděková, Ostrava

O MNĚ

Jmenuji se Dominik a je mi čtrnáct. Bydlím u babičky a dědy už od jednoho roku. Jsem u nich v pěstounské péči. Spolu se mnou je v pěstounské péči taky můj brácha a sestřenice. Jsou skoro stejně staří jako já. U babičky a dědy se máme dobře. Moje mamka a taťka bydlí nedaleko od nás s mými mladšími sourozenci. Někdy k nim s bráchou chodíme na návštěvu. Chodím do osmé třídy. Ve škole mě nejvíce baví tělocvik, matematika a estetická výchova. Taky rád chodím do knihovny. Tam si půjčuju knížky. Nejraději čtu komiksy. Dalším mým velkým koníčkem je fotbal a další sporty. Kdysi jsem hrál fotbal závodně, ale náš tým se rozpadl kvůli nemoci trenéra. Doufám, že budu jednou hrát za jiný tým. Taky rád opravuju auta. Ty opravuju nejčastěji s mým taťkou. Příští rok nastupuji do deváté třídy. Potom bych chtěl jít na střední školu. Až budu dospělý, chtěl bych být automechanikem nebo elektromechanikem. Doufám, že se mi můj sen splní.

Dominik Makula, Ostrava

O MÉ PĚSTOUNSKÉ RODINĚ

Jmenuji se Nikola, je mi patnáct let a už od tří let žiju v pěstounské rodině. Moji pěstounští rodiče vlastní děti nemají. Když mi bylo pět, tak si rodiče vzali do pěstounky další dítě, holčičku. Té byly dva roky. Je to moje vlastní sestra. Postupně si vzali do své péče další děti, holku a kluka. Nejmladší sestra je jako jediná z nás čtyř adoptovaná. S oběma holkami mám společnou vlastní mamku, ale taťku mám jiného než ony. Nikdo z nás se s ní ale nestýká.

Ve své rodině jsem velice ráda. Mí rodiče mě naprosto ve všem podporují. Jak já, tak mí sourozenci chodíme do spousty kroužků. Já chodím do zpěvu, na klavír, do sboru a ještě nedávno jsem také chodila na flétnu. Moji sourozenci jsou taky docela nadaní. Brácha chodí do flétny, zpěvu, na atletiku a capoeiru. To je brazilský bojový tanec. Mě nejvíce baví sólový zpěv a sbor. Se sborem jsme byli na různých soutěžích, třeba na Slovensku, ve Švýcarsku nebo v Belgii. Všude jsme vyhráli zlaté pásmo.

Minulý rok jsem se chtěla dostat na Janáčkovu konzervatoř. Bohužel jsem se tam nedostala. Zato jsem se setkala s Michalem Davidem a Yvetou Blanarovičovou. Vyhrála jsem totiž casting na La Sophia. Jedná se o talentovou soutěž pro děti z dětských domovů a z pěstounských rodin. Bohužel jsem nevyhrála „konečné kolo“ a nemohla jsem vystupovat na galakonzertě, ale i tak byla celá zkušenost k nezaplacení. Tento rok se chci do soutěže přihlásit i s mladším bráchou. Tak jsem zvědavá, jak daleko se společně dostaneme. Taky se chci příští rok přihlásit opět na Janáčkovu konzervatoř. Doufám, že se mi všechno splní. Nebýt mých rodičů, tak bych to nedokázala. A tak jim za všechno moc děkuji.

Nikola Zbořilová, Ostrava

Jako supermáma se necítím, namítá Lucie Benešová

Doma je jich šest a na zvonku mají hned čtyři příjmení: Matonohovi, Benešová, Jašková a Blažek. Jejich rodina je sympaticky namíchaná z dětí i dospělých, kteří nejsou všichni se všemi rodově spříznění. Ale rádi se mají od srdce a bez výhrad.

Herečka Lucie Benešová si k pěstounství přišla tak nějak přirozeně. A doma ji podpořili.

Herečka Lucie Benešová říká, že pěstounství byl původně její nápad. „Přišlo mi to logické. Moje heslo = když můžu, pomůžu. Manžel mě naplno podpořil. To pro mě bylo hodně důležité. Sdělila jsem mu to na vánoční svátky na večeři v restauraci. Řekl: Proč ne,“ popisuje klíčový pěstounský okamžik své rodiny.

A tak k jejímu synovi Luciánovi, kterého má z prvního manželství s Filipem Blažkem, a Štěpánovi, který je synem jejího současného muže Tomáše Matonohy, přibyla tehdy osmiletá Sára. Do pěstounské péče. „Trvalo to velmi krátce, dohromady asi tři měsíce, během kterých už k nám Sára jezdila i na víkendy. Štěpán tomu nerozuměl, byl mu tehdy teprve rok. Lucián si to moc přál, moc mě přemlouval, ať pomůžeme. Bylo mu devět a úlně sám natěšeně smontoval Sáře postel,“ vzpomíná pěstounka.

Reakce okolí i zbytku rodiny prý nebyly minusové, maximálně tak překvapené. „Nikdo nereagoval špatně, spíš jen vykuleně, nejsme podle mě zvyklí takhle pomáhat a máme hodně předsudků. Babičky byly vyplašené, že je to odvážný krok a že to nezvládneme. Ale velmi rychle si zvykly a Sáru milují,“ popisuje Lucie Benešová.

Jako hrdinka se vůbec necítím, beru to jako samozřejmost a stále si říkám, že jde pomoci ještě víc.

Náhradní mámou je už devět let. „Sára přišla v osmi letech, nastoupila do druhé třídy a začala s námi v Dejvicích nový život. Od svých tří let byla ještě se starší sestrou a bratrem v děčáku. Rodiče byli sociálně slabí a péči o děti nezvládali. Děti měly být v dětském domově dočasně, ale rodiče už se pro ně nevrátili. Sára nám dělá radost. Studuje pedagogickou školu a chce pracovat v mateřské školce. Někdy to nebylo nejjednodušší, ale patálie máte i s vlastními dětmi. Je důležité nelámat hůl a vydržet. Dvakrát navštívila

Lucie je patronkou obecně prospěšné společnosti *Dejme dětem šanci*, která pomáhá dětem z dětských domovů postavit se na vlastní nohy.

své rodiče, považují to za velmi důležité,“ shrnuje Sářin dosavadní příběh.

Před čtyřmi lety se Lucie Benešová stala čtyřnásobnou mámou – narodila se nejmladší Lara a poměr kluků a holek v rodině se tak srovnal na 3:3. „Jak děti přibývaly, postupně jsem si na to zvykala a přidávala vždy o jeden talíř navíc. Díky tomu umím docela dobře vařit i pro hodně lidí,“ směje se. „Bývá u nás dost veselo – žije nás doma šest, plus fenka Poty, pesek Otík, koucour Lojza a plno křečků. Mám ráda, když je

kolem mě živo, děti i zvířata mě nabíjejí. Jen nejsem moc na pravidla. Mám problém být zásadová a vyměknu. Co je u nás nejméně populární? Úklid a venčení psů,“ popisuje herečka chod velké domácnosti.

Co naopak všichni rádi - vyrazit na dobrou večeri. „Jinak už ale společně moc nejsme, Lucián a Sára jsou takřka dospěláci, už mají svůj život a přátele, takže jezdíme se Sárou a Štěpánkem. Supermáma nejsem, necítím se tak. Všechno se to dá skloubit, když to dobře zorganizujete

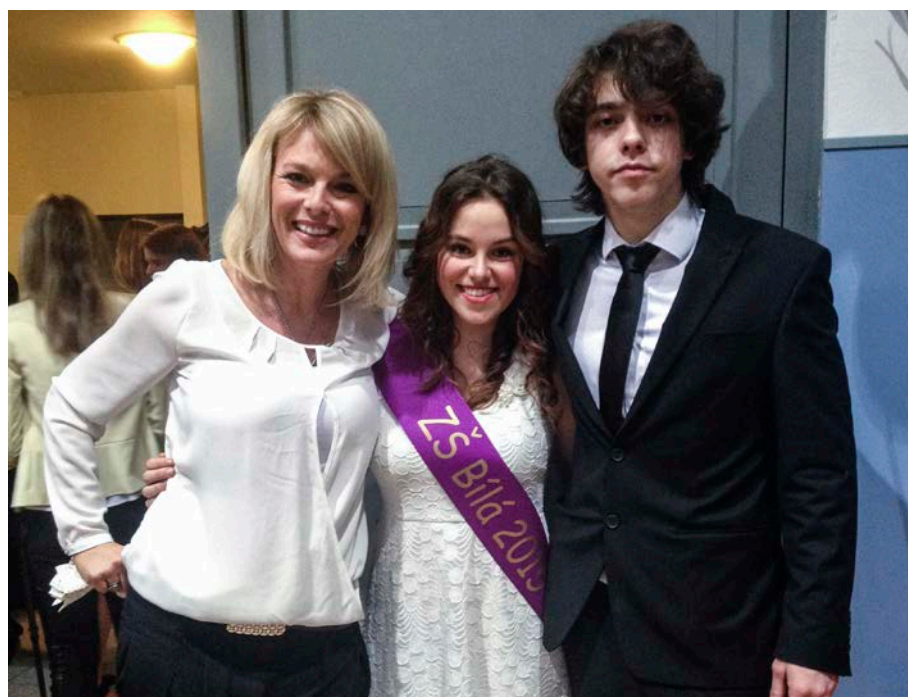
a nejste na to sama. Já odpočívám v práci a baví mě to.“

A její vzkaz všem, kteří o pěstounství přemýšlejí? „Chtít a rozhodnout se někomu pomoci, když na to máme chuť, sílu a možnosti. Mně osobně to pořád připadá jako zázrak, když někomu pomůžete a dáte mu v životě pomocnou ruku a lásku. Ty děti to opravdu potřebují ze všeho na světě nejvíce a moc jim to pomůže. Jako hrdinka se vůbec necítím, beru to jako samozřejmost takhle pomoci a stále si říkám, že jde pomoci ještě víc.“

Jana Fabianová

S manželem Tomášem Matonohou vychovává čtyři děti.

Máma Lucie a nejdospělejší z jejích dětí: Sára a Lucián.

Kamila Návrátová: Nebýt pěstounů, děti by neměly komu říkat mami a tati

Mezi dětmi byla odjakživa nejspokojenější: začínala jako vychovatelka v družině, léta byla terénní sociální pracovnící i oddílovou vedoucí. „Vždycky jsem byla taková ta vrba, kamarádi měli tendenci se mi svěřovat,“ říká vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí ostravského magistrátu Kamila Návrátová, pro niž je pěstounství jedno ze stěžejních témat každodenního života.

Stěžejní opěrný bod Kamily Návrátové je její vlastní rodina: manžel Ilja, dcery Kateřina a Hana.

„Vlastní rodina je pro mě základ. Manžel vyrůstal bez otce, brzy mu zemřel. Já jsem zase vyrůstala do desíti let s otcem alkoholikem, pak se máma podruhé vdala a měla jsem výborného – nemůžu říct otčíma, ale tátu. Každý jsme tu rodinu měli nějak nakousnutou. Brali jsme se velmi mladí, ale naše motto bylo, že když se berem a přivedeme na svět děti, že jim chceme udržet rodinu. Oba jsme tak byli nastaveni, byť jsme si to nikdy neřekli. I proto si velmi vážím pěstounů. Nešťastné vztahy děti poškozují. Co zvládnou dospělí, zvládnou děti. To je mé profesní heslo.“

Kdy vás pěstouni nejvíce potřebují?

Každý jindy. Někdo má pocit, že vše zvládne sám, jsme pro něj jen úřad, který musí strpět a kde si musí splnit povinnosti. Někdo je rád, že nás má k ruce jako průvodce při žádostech a formalitách, a někdo přichází, když má problémy s adaptací dětí v náhradní rodině, přijde se svěřit. Někdo je rád, že přijdeme, že o rodinu máme zájem. Někdo je nerad, že jim socky lezou do bytu. Je to individuální.

Hodně pěstounů zastává postoj, že je ostuda vyhledat pomoc. Jenže pak po letech zjišťujeme, že mají doma trezory, protože jim děti kradou peníze a podobně. A i když jsme rodinu pravidelně navštěvovali a byli jsme v kontaktu i na neformálních víkendech, nic neřekli. Protože měli pocit, že selhávají. Přitom se vše dá řešit v zárodku, ne až dítě nezvládají.

Znáte osobně všechny pěstounské rodiny v Ostravě?

Teď už ne. Co jsem ve funkci vedoucí oddělení, je to víc o technicistní práci než o práci s lidmi. V jednu chvíli mi to trochu vadilo, ale našla jsem se v tom a jsem tady platná kolegům i pěstounům.

Do terénu už se nedostanete?

Až v méně příjemných situacích, kdy je potřeba vyšší instance, protože

se musí něco řešit, někdo si stěžuje, je potřeba něco překontrolovat. Ale jezdívám na víkendové pobyty s pěstouny, ty si nenechám ujít, každý rok absolvuju jeden dva a jsem ráda, protože nejde dělat vedoucí a nemít kontakt s realitou. Pořád ještě mám pocit, že jsem v kolektivu pěstounů vítaná - a to je pro mě důležité.

Potřeby pěstounů se mění i jejich podpora se mění. Kdysi jsme byli jediní, teď fungují i další organizace, sdružení.

V čem se potřeby pěstounů změnily?

Možná jsou stejné, jen se o nich dřív méně mluvilo a méně vědělo. Vždycky potřebovali podporu své kompetence, ujištění, zda to dělají dobře nebo špatně, jak to zvládají. Kdysi se tolik nemluvilo o vztahových věcech - že jsou děti poškozovány z biologických rodin. Dnes se jde do hloubky, probírá se to, vzděláváme se v tom - úředníci, pěstouni i děti. Jak jsou děti poškozovány traumaty, jak mají nárok pak vzdorovat, být nervozní, protože to mají v mozkových mapách zaneseno. To pěstouni potřebují slyšet. Lépe se to pak podchycuje hned od začátku.

Dnes se liší pohled na to, co je to dobře se postarat o dítě. Už nestačí, že se dobře nají, vyspí, že je v teple. Je to mnohem složitější a být pěstounem je neskutečně složitá záležitost. Byť krásná. Člověk na to musí být nastaven. Po pěstounech chceme opravdu moc.

Uvažovala jste někdy sama o pěstounství?

Ano. Když jsem to dělala dva tři roky. Ale mluvili jsme o tom s manželem a ten mi otevřeně řekl, že si není jistý, zda by mohl mít cizí dítě stejně rád jako své vlastní. V té chvíli pro mě byla otázka pěstounství uzavřena.

Myslíte, že se vztah žen a mužů k pěstounství liší?

Ne. Ale my ženské jsme možná empatičtější a většinou jsme možná víc nakloněny pomoci. Ale na základě toho až bych řekla pudu, který převažuje nad rozumem, si objektivně neodpovíme, zda to zvládneme a jak moc můžeme ty děti mít rády. A bagatelizujeme postoj zbytku rodiny. A to je první krok k selhávání pěstounství.

Takže musí být pár jednomyslně pro?

Totálně. Jestli mužského ukecám na nějakou chvíli a překonáme potíže přípravy, ale on stejně není přesvědčen - nebo já nebo širší rodina, protože přijímáte dítě do rodiny jako takové - tak při prvním selhávání selhává celý systém, vydáváte mnohem více sil a je to velmi těžké pro celou náhradní rodinu a ještě těžší pro dítě.

Jak je to v Ostravě a v regionu - je pěstounů dost?

V Moravskoslezském kraji je nejvíce pěstounů v Česku, dlouhodobých i na přechodnou dobu. A další se pořád hledají. Ale je to složité. Pěstoun musí přijmout dítě, které je vždycky v nějaké krizi. Nebo po krizi. Psychologové říkají, že má uzlíčky na duši. Pěstoun si přivede domů šestiletou copatou blondatou holčičku v růžové sukýnce, ale ona třeba do dvou let vyrůstala v rodině, která se o ni nestarala, byla těžce zanedbávaná až týraná, pak byla v dětském domově, pak si ji vzala babička a snažila se o ni pečovat a do toho ji zneužíval přítel babičky, tak se vrátila zpátky do domova. Teď přichází jako krásná a copatá do pěstounské rodiny, fyzicky na ní není nic vidět, ale uzlíčků na duši má tolik, co někdo nestihne nasbírat do padesáti let. Uměním pěstouna je rozvázat uzlíčky, čistit dět-

skou duši, přijmout, že dítě má biologickou rodinu a má na ni právo, ustát názory médií, která tvrdí, že pěstouni to dělají jen pro peníze, tlak školství, které není na pěstounství nastaveno a učitelé se stále diví, kdo že to pěstouni jsou. To je obrovská práce.

Vaše definice dobrého pěstouna, dobrého pěstounské rodiny.

Musí mít srdce. Hodně pěstounů jsou lidé věřící, to není tajemstvím. Mají jiné hodnoty než spotřební společnost orientovaná na výkon. Dobří pěstouni jsou lidé v první řadě zaměřeni na vztahy. A otevření realisté.

Poznáte, kdo bude dobrým pěstounem?

Ne. Ale poznáme, kdo nebude. Vstupující sebestřednost, motivace typu: Chci pomoci nějakému dítěti, protože manželka mi ty moje nedává. To u nás zaznívá velmi často. Když uspokojování vlastních potřeb převyšuje nad tím, co potřebují druzí, je to dle našeho názoru neslučitelné.

Musíte být i dobrým psychologem?

Sociální pracovník musí mít kus psychologa. Podstatou naší práce je pomoc a podpora lidí. Pokud se nesnažíte pochopit, proč to vzniklo, kde se berou jeho postoje, nepochopíte souvislosti a nepomůžete mu. Abychom vyšli s lidmi, ať už přijde agresor nebo člověk v krizi, vždy musíme vědět, jak se k němu dostat blíž. Ale nikdy nebudeme v hloubce klinického psychologa.

Co byste poradila lidem, kteří o pěstounství uvažují?

Sehnat si dostatek informací. Ze stránek organizací i sdružení pěstounů. Ideální je i kontakt s pěstouny samotnými. Hodně lidí se rekrutuje ze známých jiných pěstounů - byli s nimi třeba na do-

Setkávání podobně zaměřených organizací a předávání zkušeností - užitečná věc.

Dvě svíčky na dortu a rodinná retrovzpomínka.

volené, viděli, že jejich děti jsou fajn. Někdy jsou to mylné představy, někdy reálné. Ale jestliže jsem informován, ublížím málo sobě, své rodině, potažmo přijatému dítěti.

Stane se, že i ten, kdo absolvuje přípravný kurz, couvne?

Stává se to málo. Bohužel se stává, že selhávají záhy poté. Teď nám paní vrací osmiletého chlapečka, protože ji neposlouchá, jak si představovala – je to další trauma pro dítě. Prošlo si svým v rodině a už jednou bylo vrácené, jsou to někdy strašné příběhy. Správní adepti jsou ti, kteří si v průběhu přípravy umějí upřímně říct, jestli ano nebo ne. Od toho ty přípravy jsou. Jen otevřené srdce a láska nepomůže. Nemůžete dělat pěstounství, protože milujete děti a protože mají strašné osudy. To je ušlechtilý záměr, ale je to málo. Pak ublížujete - sobě, okolí, dětem.

Co Vaše emoce: kdy máte z práce radost a kdy stres?

Nejhůř jsem se cítila koncem loňského a počátkem letošního roku. Máme tady více známek selhání pěstounské péče. Objevují se děti, které pěstouni vrátí, protože se jim znelíbí, nebo děti kolem 13-16 let, které utíkají od pěstounů a vysvětlují proč. Neříkám, že jsou to vždycky pravdy. To v žádném případě. Pro nás je stresující okamžik, kdy přijde čtrnáctiletá holka s tím, že ji pěstounka bije a ponižuje a že už tam čtyři roky trpí, že se tam nevrátí a chce jinam. Vyhodnotit jestli je to krize mezi pěstounkou a dítětem a jak se k tomu zachovat, je stresující. Většinou to musíte řešit soudním rozhodnutím. A stresující je, když zjistíte, že se to dělo a my jsme na to nepřišli. Teď se pár takových případů objevilo, jsou častější než dřív – možná právě otevřeností v pěstounství, že se o věcech víc hovoří.

Velký pocit zmaru jsem měla, když přišly děti z jedné velké rodiny, kde i já jsem kdysi působila jako sociální pracovnice,

pracovala s nimi několik let a měla jsem pocit, že máme nadstandardně dobré vztahy. A pak jako dospělé dvacetileté děti se přišly zastat nezletilého dítěte, které stále ještě v rodině bylo, a začali povídat, že ony to taky zažily. Bylo to pro mě takové trauma, že jsem v noci nespala: jaktože mi to neřekli, kde jsem udělala chybu, přeci jsem na to měla přijít. Nevíte, jestli to jsou pravdy, nebo za ta léta upravené polopravdy. Moje heslo je, že nic není černé nebo bílé. Ale podstata pravdy vždy nějaká je. Minimálně je to jejich prožitek a postoj v dané chvíli. Pořád jsem hledala chybu.

Proto si myslím, že je dobře, když se do pěstounských rodin víc zasahuje. Kdysi to bylo jiank. Když jsme měli pocit, že rodina

šlape, šli jsme tam, jen co jsme zákonně museli. Teď jsme s nimi častěji a je to dobře. Možná jsou děti, které dáváme do péče, náročnější. Rodí se více dětí feťáků, alkoholiků. Zdravotní hendikepy jsou častější a některé jsou skryté. Možná ubíráme rodinám kus soukromí, ale když se dali na dráhu pěstounů, jsou nejen státem placení, ale taky státem kontrolování pěstouni.

Po novele zákona o sociálně-právní ochraně dětí z roku 2013 jsou pěstouni zároveň státem více podporováni – a to nemluvím o financích, ale o vzdělání. A je to hodně dobře. A noví a nově připravení pěstouni to hodnotí pozitivně. I spousta starších, kteří říkají, že je to dobře a kéž by to měli dřívě.

Úzce spolupracujeme s psychology a dáváme jim zpětnou vazbu pro přípravu pěstounů. Ptali jsme se: Vy jim říkáte, že ty děti jsou složité, že dnes nedostanete zdravé a pohodové dítě? A oni: My to říkáme, ale kdo chce dítě, touží po něm, má ambice pomoci, konečně ho získá a není realista, tak po něm informace sjeďte - a pak se diví. A ublíží to všem.

A co ta radost? Kdy Vám to všechno dává smysl?

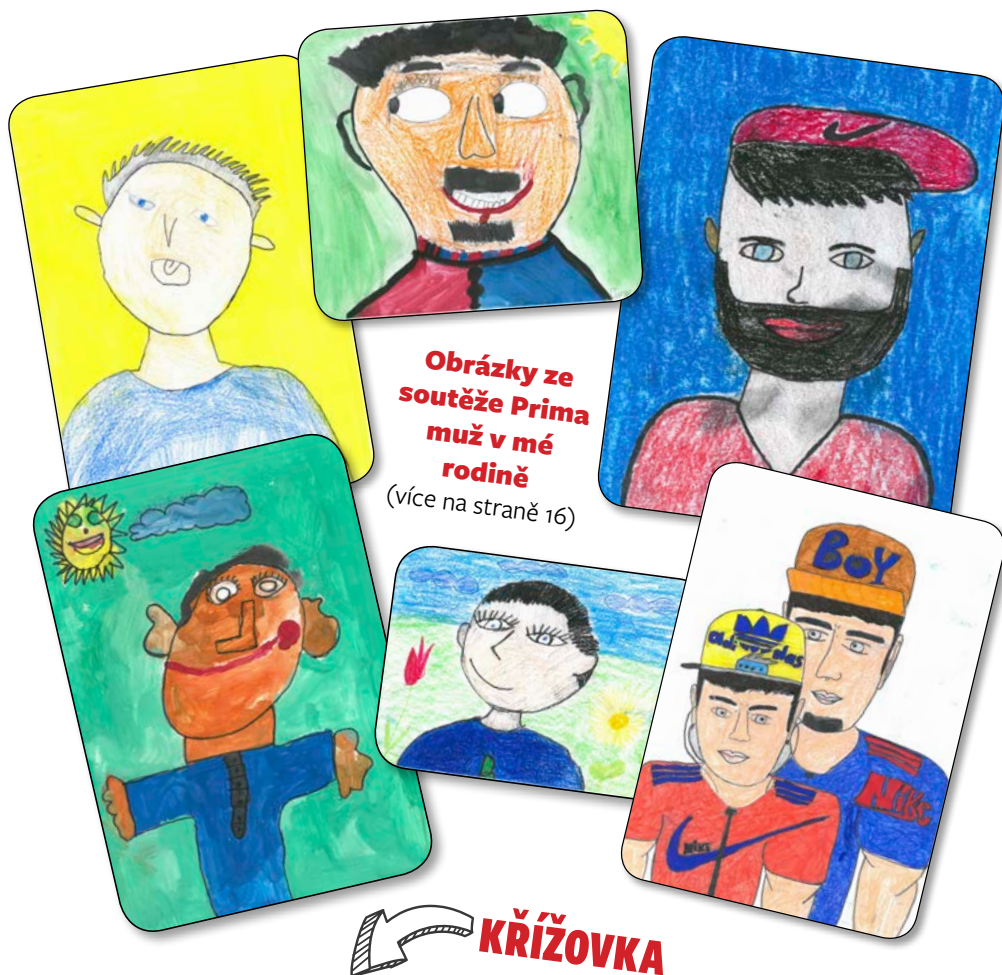
Když jsme na víkendovém pobytu, jede plný autobus – 15 dospělých a 26 dětí, a ty děti hulákají: Mami, tati! Ta slova by nikdy nevyslovily, kdyby nebyla pěstounská péče. Díky ní mají bezpečí a někoho svého. To je pohlazení na duši. Stojíte a máte pocit, že byste měla před každým jedním pěstounem smeknout.

Jana Fabianová

Mgr. Kamila Návratová

- ▶ pochází z Ostravy, po gymnáziu si udělala nástavbu na vychovatelství, ve studiu pokračovala po rodičovské dovolené – vystudovala Vyšší odbornou školu sociální a sociální pedagogiku na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity
- ▶ dva roky působila jako vychovatelka při základní škole, od roku 1992 byla sociální pracovník v Ostravě-Jihu – coby terénní pracovnice měla na starosti péči o rodinu. V roce 2001 nastoupila na ostravský magistrát, na starosti dostala pěstounskou péči, metodiku sociálně-právní ochrany dětí, komunitní plánování. Od roku 2011 je vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Ostravy
- ▶ bydlí v Plesné, s manželem Iljou žije 31 let, mají dcery Kateřinu (30) a Hanu (28) a od letošního dubna jsou hrdými prarodiči vnučky Adélky
- ▶ společnost jim doma dělá australský ovčák Kip, kočky Chlupina, Šeděnka a Trixie a korela Pepíček (25), kterého našla na svých pracovních pochůzkách v terénu a než aby umrzl, Návratovi se jej ujali
- ▶ koníčky: rodina a pěší turistika – především Beskydy a Vysoké Tatry. Léta hrála volejbal, bedminton, vedla turistický oddíl, dodnes jezdívá na dětské letní tábory

**Obrázky ze
soutěže Prima
muž v mé
rodině**
(více na straně 16)

KŘÍŽOVKA

POMŮCKA: AGRE, AMIN, ARAAN, ATON, CARDAL, EB, EREBOB, IDANT, LOANA	ANGLICKY DOSPĚLÍ	PŘÍPRAVEK NA NÁBYTEK	CITOSLOVCE PODIVU	DERIVÁT AMONIAKU	DISHARMONIE	POMŮCKA: NETT, OREŠEC, READ, ŠOLC, TANA, TULIUM	NEJLEPŠÍ HODNOTA	ČESKÝ LYŽÁŘ	VŘÁŽETI ROHY	STAROE- GYPTSKY BŮH SLUNCE	AMER. JEZERO
INDONĚS. ATOL						SŮL KYS. OCTOVÉ					
1. DÍL TAJENKY						SMUTEČNÍ OZNAMENÍ					
ANGL. AŽ DO						TRKÁNÍ					
PODNIK V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM						DĚDIČNÁ JEDNOTKA NĚMECKÉ ŽENSKÉ JMÉNO					
ZKR. TĚLOVY- CHOVY		NÁRODNÍ DIVADLO		PŘEMÝŠLET POTOMCI						HOŘLAVÁ TUHÁ HMOTA ORGANIC- KÉHO PŮVODU	ŘÍMSKY 2100
ANGL. PÍSEK					PŘÍVEK ZE SKUPINY VZÁCNÝCH ZEMIN (TM) ČZOKRALINY STROMOVÝ SAVEC						
 ČÁST PODSVĚTÍ (ŘECK. MYTH.)	2. DÍL TAJENKY ZÁRMUTEK							SKULINA	CITOSLOVCE ZAMYŠLENÍ ČESNĚK		
INICIÁLY PREZIDENTA BENEŠE		TAHLE AUTOR BOŽSKÉ KOMEDIE				VĚTCHÁ	NÁŠ BAŠNIK				
3. DÍL TAJENKY							KŘOVÍ KŮN (BASN)				
DOMÁCKY ELIŠKA				ANGL. NAD						ANGL. UCHO	OTÁZKA NA MÍSTO
JMÉNO PSA				INIC. HERCE JELINKA	BURÁK OSOBNÍ ZAJMENO						
VÝBĚŽEK							ANGL. ČIST				
TA SAMÁ							PLOŠNÁ MÍRA (KUBÁNSKÁ, KANAD, ANGL.)				

POZVÁNKY

4. června 9-14.30

Vzdělávání pro pěstouny

téma: Předpubertální období, puberta, adolescence: typické znaky, jak s dítětem správně pracovat
RKC Chaloupka, Repinova 19, Ostrava
lektor: PhDr. Petr Nilius
www.rodinavchaloupce.cz

6. června od 16.00

Kurz první pomoci pro děti

RKC Chaloupka, Repinova 19, Ostrava
Lektorky: Zuzana Figurová, Mgr. Jana Dudová
www.rcchaloupka.cz

15. června od 16.00

**Závody v jízdě
na koloběžkách**

Komenského sady v Ostravě u hlavní brány s lektorkou Renátou Kalíkovou
www.rcchaloupka.cz

24. června od 15.00

Slezská žije pro děti!

Soutěžní odpoledne s cenami, opékáním špekáčků a vaječinou
Hasičská zbrojnice v Heřmanicích
www.tricomunity.com

18. - 22. července

Příměstský tábor

pro děti od 6 do 12 let
Centrum sociálních služeb Ostrava
www.socialni-akademie.cz

25. - 29. července

Příměstský tábor

pro děti z pěstounských rodin a veřejnost
RKC Chaloupka, Repinova 19, Ostrava
www.rodinavchaloupce.cz

8. - 14. srpna

**Týdenní letní
pobyťový tábor**

pro děti z pěstounských rodin a veřejnost
Fulnek-Vlkovice, areál Dětský mlýn
www.rodinavchaloupce.cz

24. září v 11.00

Valíme se Slezskou!

Soutěžní adrenalinová akce pro dvojice starší patnácti let s cílem poznat Slezskou Ostravu na kole
Start i cíl u Gymnázia Hladnov, Ostrava
www.tricomunity.com

Babyboxový svět není černobílý

Kovová vyhřívaná skříňka jménem babybox rozděluje svět dítěte na dvě etapy: život s biologickou mámou, která jej nechce, a bez ní.

Stejně tak rozděluje českou společnost na ty, kteří babyboxům fandí a tleskají, a na ty druhé, kteří s nimi nesouzní a mají k nim mnohá ale. K těm prvním

– logicky – patří zakladatel české babyboxové sítě Ludvík Hess. K těm druhým mimo jiné primářka havlíčkobrodské nemocnice Magdalena Chvilová Weberová.

Oba vám nabízejí své úhly pohledu. Mnohé další se dozvíte na internetu, stačí do vyhledavače zadat klíčové slovo babybox. (joh)

Otazníky kolem babyboxů

Primářka dětského oddělení havlíčkobrodské nemocnice Magdalena Chvilová Weberová se nad pro i proti českých babyboxů zamýšlí také v dokumentu České televize *Darované děti*. foto: archiv ČT

Příchod nového života, narození dítěte je radost, dar a důvod k díkům a oslavám. Někdy přichází dítě nechtěné, jako omyl a komplikace života. Babybox je schránka na bezpečné a anonymní odložení nechtěného novorozence. Propagace a obhajoba babyboxů vychází z nedokazatelného předpokladu, že dítě do něj odložené by bylo jinak zabito. Tento předpoklad je vyvrácen statistikou ČR i Evropy – se zaváděním babyboxů neklesl počet zabíjených novorozenců. Prudce však stoupl počet odložených dětí. Novorozené děti bývají zabity (a vždy je to tragédie) z důvodu psychopatologie matky.

V historii byly schránky na odložení dětí zřizovány jako vstřícný krok pomoci ženám, které měly nemanželské dítě. V některých zemích nejsou povoleny, existuje však instituce anonymního porodu. V jiných zemích jsou tolerovány

s mnoha výhradami. V ČR jsou mediálně oslavovány a jejich síť rychle houstne.

Nechtěné dítě a matka – dva lidé v nouzi. Babybox nabízí matce zdánlivě lehké a beztestné odložení dítěte. Důvody k odložení dítěte leží hluboko ve svědomí matky. Nemusí to být rozhodnutí lehké a možná není dobrovolné. Pokud by žena měla podporu, možná by volila jinak. Babybox možná – v některých případech – zachrání dítě před takovým způsobem odložení, které by jej stálo život. Anonymní odložení bere dítěti možnost poznat své kořeny. Odložení dítěte do babyboxu bere matce diskrétní možnost přihlásit se o dítě zpět. Akt vložení dítěte je (téměř) nevratný. V sekundách se blokují dvířka a není čas ani prostor na rozmyšlení. V ČR i v sousedních zemích existuje škála legislativně zakotvených mož-

ností, vzdání se dítěte. V ČR je zákonná možnost vzdání se dítěte ve formě diskretních porodů a porodů v utajení tak, aby žena dále mohla jít životem bez dítěte, o které se nechce či nemůže starat. Tyto legislativně zakotvené formy, které zohledňují zájmy dítěte (tedy možnost znát v budoucnu své biologické rodiče a poznat své kořeny), jsou propagovány výrazně méně intenzivně.

V kontextu situace ČR a Evropy je velmi pravděpodobné, že babyboxy obecně neslouží záchraně novorozenců dětí. Pokud v babyboxech nejspíše nejde o záchranu života a sporně o záchranu zdraví, zdá se, že generují v životě dítěte více problémů, které se týkají jeho celoživotní situace a zdraví. Pokud v babyboxech většinou nejde o záchranu života, pak jsou v rozporu s několika body Úmluvy o právech dítěte.

Babybox je možná řešením krizové situace pro matku, nikoliv pro dítě. Babyboxy jsou hlasitou jednostrannou nabídkou nezvratného řešení pro matku v těžké stresové situaci. Místo pomoci a podpory je nabídnuto odložení. Babyboxy dbají na zachování anonymity matky a nabízí nejjednodušší cestu k odložení nechtěného dítěte. Dítě by nemělo být v postavení „překážejícího předmětu, který lze odložit“. Otázkou je, zda propagace a plošné zavádění schránek pro nechtěné nebo nežádoucí děti není výzvou k velké lehkosti, s níž lze člověka odložit. Babybox by měl být snad poslední záchranou „ultima ratio“ pro dítě ženy, která propadla oky sociální záchrané sítě. Zřizování a plošné zavádění babyboxů v ČR na přelomu tisíciletí je komplexním problémem psychologickým, psychiatrickým, zdravotním, právním, morálním a etickým. Kritický postoj odborné veřejnosti se v čase nemění, neboť jde o názor podložený zahraniční zkušeností a seriózní vědeckou argumentací.

Dobré je hledat odpověď na otázku, zda babybox, pokud neslouží k záchraně života novorozence, neporušuje základní lidská práva dítěte a zda skutečně slouží ochraně nejlepšího zájmu dítěte.

Magdalena Chvílová Weberová
primářka dětského oddělení
Nemocnice Havlíčkův Brod

Zdravotníci mají postup natrénovaný. Jakmile se v babyboxu objeví dítě, dostanou hlášení, aby je vyzvedli.

Donekonečna opakovaná fakta

Zakladatel českých babyboxů Ludvík Hess.

Zapomněl či nezapomněl jsem napsat o babyboxech..? Hlavně se mi už nechce o nich psát – polemizovat s jejich odpůrci, především z řad dětských či novorozeneckých lékařů. Stále stejná jména: František Schneiberg, Jiří Dort, Jiří Liška, Jiří Biolek, Magdalena Chvílová Weberová či Weberová Nechvílová. O moc víc jich není, nechci-li z přátelství přidat i umírněného Lumíra Kantora. Uvedení lékaři si neprostudovali ani zákony a už píšou „diplomové práce“.

Babyboxy se zabývám déle jak dvanáct let, první se mi podařil zřídit po roce

a půl úsilí 1. června 2005 v Praze 9. V té době se mi smáli i přátelé a protagonisté babyboxů, že za tu dobu už bych měl v provozu tři továrny na košťata.

Za 11 let se podařilo otevřít 70 babyboxů a deset nejstarších a nezasloužilějších vyměnit za babyboxy nové generace. Tedy celkem 80 bedýnek. Na všech z nich provádíme servis a revize. Postavili jsme dva azylové domky. Na každém babyboxu je informace: „Odklá-

dáš-li děťátko, protože s ním nemáš kde přespat, zavolej!“ a moje telefonní číslo. 24 hodin denně, 7 dní v týdnu jsem připraven vyjet.

Žádné statistiky neexistují, a tak nevím, kolik nechtěných dětí je pod násypy skládek a na dnech řek a rybníků. Dvířky babyboxů jich prošlo do nového života 136.

Už se pod ty donekonečna opakovaná fakta podepisovat nebudu. **podpis chybí**

Sám sebe nazývá Babydědkem Lu. O tuzemské síti schránek vede stránku www.babybox.cz.
 foto: archiv ČT

Dejme rodinu dětem, které ve vlastní žít nemohou

Ostravské Rodinné a komunitní centrum Chaloupka už pátým rokem pomáhá propagovat kampaň Dejme dětem rodinu, která má jediný cíl: najít novou rodinu dětem, které v té své zůstat nemohly.

V roce 2015 jsme kampaň prezentovali na Plese pěstounů, Tátafestu, akci Lidé lidem, Festivalu v ulicích, akci Slezská žije pro děti, Valíme se Slezskou, Třebovickém koláči i naší Drakiádě.

Na většině z nich a na některých dalších plánujeme kampaň představit také letos – ať už osobně či pomocí letáků, bannerů, plachet, odborné literatury, nebo jako součást týmu organizací působících v rámci kampaně.

Naším cílem je i letos informovat veřejnost o náhradní rodinné péči i kampani. Aktivně oslovovat účastníky akcí, vést rozhovory na téma náhradní rodinné péče a podobně. Z komunikace s laickou veřejností máme za to, že lidé již mají určitě povědomí o náhradní rodinné péči. Často se ale setkáváme s tím, že nemají přesné informace a špatně chápou náhradní rodinnou péči, zejména pěstounskou péči na přechodnou dobu. Vnímáme jako přínosné, že působíme v rámci společenských, kulturních či sportovních akcí v Ostravě a náhradní rodinnou péči představujeme v tom „správném světle“.

Z odborného hlediska máme za to, že je nyní dostatek pěstounů na přechodnou dobu, ovšem je značný nedostatek pěstounů „klasických“. Kampaň Dejme dětem rodinu by se v roce 2016 měla, dle našeho názoru, zaměřit na oslovování pěstounů tohoto typu. Vnímáme jako potřebné seznámit s tím laickou veřejnost.

Ples pěstounů 2016 – vystoupily na něm pěstounské děti.

Dále bychom se v rámci kampaně stejně jako loni rádi opět zaměřili na propagaci kampaně a náhradní rodinné péče v moravskoslezských organizacích, které se této oblasti nevěnují. Jako přínosné vnímáme vedení rozhovorů a debat na toto téma, distribuci informačních materiálů, setkání organizací s pěstouny a jejich zkušenostmi a podobně.

Rovněž chceme pokračovat ve spolupráci s organizacemi, které se věnují náhradní rodinné péči v rámci celého Moravskoslezského kraje, ale do kampaně nejsou aktivně zapojeny. Těmto organizacím chceme nabídnout pomoc při realizaci vlastní kampaně na podporu náhradní rodinné péče v jejich městech. V roce 2015 jsme realizovali setkání takových organizací působících ve městech Bohumín, Karviná, Ostrava. Setkání bylo zaměřeno na seznámení s náplní kampaně, aktivit a činností.

Máme za to, že je také vhodné o náhradní rodinné péči informovat děti. Naším záměrem bude realizovat na toto téma dvě besedy v jedné základní škole a jedné střední škole v rámci Ostravy. Studentům základní i střední školy budou, dle jejich věku a rozumových schopností, řečeny základní informace týkající se náhradní rodinné péče a kampaně, a to zábavnou a zajímavou formou. Využita bude prezentace s fotografiemi, přítomnost dítěte zjižícího v náhradní rodinné péči a podobně.

Kateřina Návratová
Rodinné a komunitní centrum Chaloupka

Slezskoostravská drakiáda,
jedna z loňských rodinných akcí.

O kampani

Organizace zabývající se náhradní rodinnou péčí ve spolupráci s Moravskoslezským krajem, městem Ostrava a některými dalšími městy a obcemi v našem kraji se rozhodly pro podporu náhradní rodinné péče spoluprací v rámci kampaně Dejme dětem rodinu.

Tátafest - pocta hlavám rodiny.

Pracovní setkání v Chaloupce.

Dejme dětem rodinu 2016 na akcích RKC Chaloupka:

23. 4.	Sousedská slavnost Amfiteátr Sídliště Muglinov
19. 6.	Tátafest Masarykovo náměstí
24. 6.	Ukončení školního roku vaječina, špekáčky – hasičské hřiště Heřmanice
10.-11. 9.	Ida Kellarová RKC Chaloupka
24. 9.	Valíme se Slezskou Gymnázium Hladnov
30. 9.	Alternativní tvoření Slezskoostravská galerie
4. 11.	Drakiáda Slezská strana řeky Ostravice
2. 12.	Mikulášský karneval Kulturní dům Heřmanice

Základní myšlenka

Kampaň má přispět ke změně současné situace dětí v dětských domovech a jiných ústavních zařízeních, podpořit jejich výchovu v náhradních rodinách a zajistit jim patřičné rodičovské vzory. Zároveň je smyslem a cílem projektu odstranit nedostatečnou informovanost lidí o této problematice. V zájmu každého dítěte je vyrůstat v klidném a harmonickém prostředí. Ne každý z rodičů však může toto zdravé rodinné zázemí svým dětem zajistit. Iz tohoto důvodu se mnoho dětí ocitá v ústavní výchově (dětské domovy, dětská centra). Alternativou ústavní výchovy je náhradní rodinná péče, jež může být realizována formou osvojení, pěstounské péče, pěstounské péče na přechodnou dobu, poručenství nebo svěřeni dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče. Pojďte ji s námi podpořit!
Více na www.dejmedetemrodinu.cz

Další akce, kde bude RKC Chaloupka pomáhat s propagací kampaně:

Ostravská muzejní noc

11. 6. 2016, stánek kampaně Dejme dětem rodinu na Prokešově náměstí

Lidé lidem

8. ročník tradiční akce pořádané statutárním městem Ostrava se bude konat ve čtvrtek 25. června 2016 od 9 do 16,30 hodin na Masarykově náměstí v Ostravě a představí se na něm organizace, které ve městě poskytují sociální služby a související aktivity.

Třebovický koláč

13. ročník podzimní slavnosti proběhne tradičně 3. víkend v září, tedy 16.-18.9. 2016. Pro aktuální informace, foto a video dokumentaci sledujte www.trebovickykolac.com.

Čtyři země Evropy, čtyři pěstounská pojetí

Rodinné a komunitní centrum Chaloupka a Unie center pro rodinu a komunitu se dostala mezi asociace figurující v mezinárodním projektu Erasmus, který napsali zástupci turecké organizace k porovnání pěstounské péče mezi Tureckem, Českou republikou, Litvou a Belgií.

V tureckém Denizli se mluvilo o různých pojetích náhradní rodinné péče. Tým Chaloupky byl u toho.

První část projektu probíhala v tureckém Denizli, kde Českou republiku zastupovaly čtyři členky Rodinného a komunitního centra Chaloupka z Ostravy v čele s ředitelkou Mgr. Editou Kozinovou. Toto setkání bylo přínosem v možnosti porovnat systémy náhradní rodinné péče mezi všemi zúčastněnými zeměmi.

Belgický systém je velmi podobný tomu u nás. Stejně jako v České republice probíhá i tam příprava zájemců o pěstounskou péči a následně vzdělávání pěstounských rodičů. Pěstouni mohou mít dítě na přechodnou dobu či v dlouhodobé péči. Dítě se do pěstounské péče dostane na základě upozornění lékaře, školy, sousedů a podobně, nebo na žádost samotných rodičů. Důležitá je spolupráce biologických a pěstounských rodičů a snaha o znovuzачlenění dítěte do jeho biologické rodiny. Sociální pracovníci pomáhají bezproblémovému průběhu vývoje dítěte a pomáhají jak biologickým, tak pěstounským rodičům. Na rozdíl od ČR má Belgie takzvanou podpůrnou péči, o kterou mohou požádat samotní rodiče, kteří cítí nějaký problém a chtějí ho plynule vyřešit. Rozdíl mezi belgickým a českým systémem je evidentní v oblasti financování, kdy v České republice máme nejen finanční podporu na dítě a jeho potřeby, jako tomu je v Belgii, ale i oddělené finance pro rodiče a jiné zvláštní náklady.

Litevský systém je poněkud odlišný od výše zmíněných. Tamní společnost je přesvědčena, že pokud je dítě jednou umístěno do institucionální péče, nemělo by se již nikdy vracet do biologické rodiny. Díky tlaku organizací zaměřených na pěstounskou péči se však tento názor postupně přetváří a v současné době se každé druhé dítě vrací do své biologické rodiny. Pěstounská péče v Litvě je podmíněna přípravou potenciálních uchazečů v několika organizacích. Tyto organizace pak zhodnotí uchazeče o pěstounskou péči a tato zhodnocení putují k expertům z úřadu, kteří uchazeče označí za vhodné či nevhodné. Pro sociální pracovníky z České republiky není možné chápat litevský systém jako pěstounskou péči v pravém slova smyslu. Děti jsou v podstatě v malých dětských domovech, maximálně však po osmi dětech. Pěstoun-

ská rodina pečující o 6-8 dětí má nárok na podporu státu. Pěstouni pečující o méně než 6 dětí již nárok na finanční podporu nemají.

Všechny Evropany překvapil (ne)systém v Turecku, avšak potěšila neskutečná srdečnost ze strany Turků, kdy veškerá péče o pěstounské rodiny i o pěstounské děti je poskytována pouze na základě dobrovolnictví. Existují sice úřady spadající pod tureckou vládu, kde figurují sociální pracovníci, ti však nejsou zaměřeni na náhradní rodinnou péči. Stát vůbec nepodporuje nestátní organizace, které tím pádem vyvíjejí vlastní iniciativu na dobrovolnické bázi. To má mnoho úskalí. Velká nevýhoda spočívá v tom, že v podstatě nerozlišují adopci a pěstounskou péči, a tak si pěstouni nepřejí, aby se děti vůbec někdy potkaly se svými biologickými rodiči. Ze strany odborníků z Turecka je cítit velký tlak a snaha o změnu legislativy a pokrok vpřed po vzoru evropských kolegů, avšak tato cesta není snadná a už vůbec ne krátká. Naše hostitelská turecká organizace poskytuje pěstounům řadu služeb, které jsou velice podobné našim službám. Například jde o pěstounské kluby, kde se pěstouni scházejí a sdílejí své zkušenosti a potřeby. Dobrovolníci organizace pravidelně navštěvují pěstounské rodiny a zjišťují, zda je péče o dítě v rodině řádná, pomáhají náhradní rodině řešit různé obtíže spojené s výchovou dítěte a podobně. Finance pro tuto činnost jsou získávány z grantů a darů.

Během tří dnů jsme všichni poznali slabé a silné stránky jednotlivých systémů a snažili se vzájemně podpořit a motivovat v možných změnách k lepšímu. Kultura každé ze zemí je odlišná, a tak je nutné individuálně zhodnotit, v jakém rozsahu je pokrok možný, zvláště v Turecku, kde zatím není ze strany vlády dostatečné pochopení v souvislosti se změnou legislativy o náhradní rodinné péči. Další setkání proběhne v Litvě, následně v Belgii a závěrem všeho v České republice. Z mezinárodní spolupráce máme velkou radost a průběžně budeme informovat o průběhu tohoto projektu.

Tereza Polochová
projektová manažerka
Rodinné a komunitní centrum Chaloupka

Co přinesla pěstounská péče na přechodnou dobu v kraji?

Pěstounská péče na přechodnou dobu se rozvíjí od roku 2013. Představuje krizové, přechodné, řešení situace u dětí, které nemohou být ve svém rodinném prostředí a jinak by musely pobývat v ústavním zařízení. Dítě může být do pěstounské péče na přechodnou dobu svěřeno maximálně na jeden rok. Moravskoslezský kraj má v současné době 114 aktivních pěstounů na přechodnou dobu. V jejich péči je aktuálně 114 dětí. Úkolem pěstounů na přechodnou dobu je zajistit dětem, o které se starají, bezpečné a klidné prostředí, řádnou péči a emoční podporu. Dítě tak má pečující osobu, která se věnuje jen jemu.

Často si lidé kladou otázku, kdo vlastně pěstounskou péči na přechodnou dobu vykonává. V minulém roce provedla organizace LUMOS průzkum a bylo zjištěno, že mezi pěstouny na přechodnou dobu jsou pečující osobou převážně ženy ve věku 40-50 let se středním odborným vzděláním s maturitou, se zkušeností s výchovou vlastních dětí.

Pěstounská péče na přechodnou dobu v našem kraji je převážně poskytována dětem ve věku do 6 měsíců, v našem kraji je tato péče poskytována dětem ve všech věkových kategoriích, nevyjímaje věkovou skupinu 15-18 let. Nejčastěji jsou do pěstounské péče na přechodnou dobu svěřovány děti, o které se rodiče řádně nestarali, byly týrány, zneužívány nebo zanedbávány. Pěstouni na přechodnou dobu také například mohou pečovat i o dítě, které má jen jednoho rodiče, který musí jít na operaci a o dítě se nemá kdo jiný postarat.

Děti mohou pobývat v pěstounské péči na přechodnou dobu maximálně rok. V průměru jsou moravskoslezské děti v pěstounské péči na přechodnou dobu 7 měsíců. Pak se buď vrací do své biologické rodiny, a pokud to není možné, hledáme pro ně vhodnou náhradní rodinu, která jim poskytne domov. Děti jsou svěřovány do pěstounské péče i do osvojení.

Doposud se dařilo děti po skončení pěstounské péče na přechodnou dobu svěřovat do dlouhodobé rodinné péče. Náhradních rodin však stále není dostatek, zejména těch, které budou pečovat o děti staršího školního věku, děti se zdravotními postiženími či děti s výchovnými problémy.

Moravskoslezský kraj proto dlouhodobě usiluje o získání dalších zájemců o pěstounskou péči. Počátkem roku 2010 byla prostřednictvím příspěvkové organizace

Daniel Rychlík má coby vedoucí moravskoslezského odboru sociálních věcí na starosti mimo jiné i pěstounství

Centrum psychologické pomoci zahájena aktivita Dejme dětem rodinu, ke které se hned v následujícím roce připojilo i Statutární město Ostrava a postupně se zapojila řada dalších subjektů – obcí a pověřených osob. Každoročně aktivita vrcholí konáním výroční konference.

Aktuálně připravuje kraj řadu aktivit ke zvyšování informovanosti veřejnosti o náhradní rodinné péči v aktivitě Dejme dětem rodinu, bude vytvářet podmínky pro zefektivnění a profesionalizaci procesu zprostředkování náhradní rodinné péče v rámci realizace projektu Podpora a rozvoj náhradní rodinné péče v Moravskoslezském kraji, doba čerpání únor 2016 - prosinec 2018. V rámci realizace projektu předpokládáme spolupráci s dalšími zapojenými subjekty. Věřím, že se podaří získat další zájemce o pěstounství či osvojení, aby dětem i po ukončení pěstounské péče na přechodnou dobu mohla být poskytována péče v rodinném prostředí.

Pro dítě je ideální, když má možnost vyrůstat ve vlastní biologické rodině. V rámci podpory sanace biologické rodiny Moravskoslezský kraj připravuje projekt k podpoře rodičovských kompetencí. Bude se zaměřovat na rodiny, které opakovaně selhávají v péči o děti, a jsou tak aktivními příjemci nejen sociálně-právní ochrany dětí, ale i sociálních služeb. Smyslem projektu je pomoci rodičům posílit jejich rodičovské kompetence.

Kraj také podporuje prostřednictvím vlastních vyhlašovaných dotačních programů činnosti směřující k sanaci rodiny. Dále jsou například z evropských prostředků hrazeny též vzdělávací aktivity pro pracovníky jednotlivých obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, zaměřené na zkvalitnění pomoci ohroženým dětem a rodinám.

Daniel Rychlík
vedoucí odboru sociálních věcí
Krajského úřadu
Moravskoslezského kraje

SLOVA NEJSOU DŮLEŽITÁ

9. - 11.9. 2016

RKC CHALOUPKA OSTRAVA

ZÁŽITKOVÝ PĚVECKÝ WORKSHOP pro děti i dospělé pod vedením zpěvačky, muzikantky

a sbormistryně **IDY KELAROVÉ**

pro poznání sama sebe a našich nejbližších
přihlášky posílejte na dobosova@rcchaloupka.cz

tel. 731681304

Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z.s.
areál MŠ
Repinova 19, 702 00 Ostrava
www.rcchaloupka.cz
email: info@rcchaloupka.cz
tel: 596 133 377, mob. 730 526 199

OSTRAVA!!!

Rodinné a komunitní centrum Chaloupka Ostrava z.s.,
Repinova 19, Moravská Ostrava vyhlašuje

výtvarnou soutěž pro děti na téma:

Prima muž v mé rodině

Na obrázku může být vyobrazen sám tatínek
(či jiný dospělý mužský člen rodiny)
nebo celá rodina nebo dítě s tatínkem při nějakém výletě apod.

Formát obrazu A4 nebo A3, technika libovolná.
10 nejhezčích obrázků bude vyhodnoceno a oceněno
na Tátafestu 2016 v neděli 19.6.2016 na Masarykově náměstí.

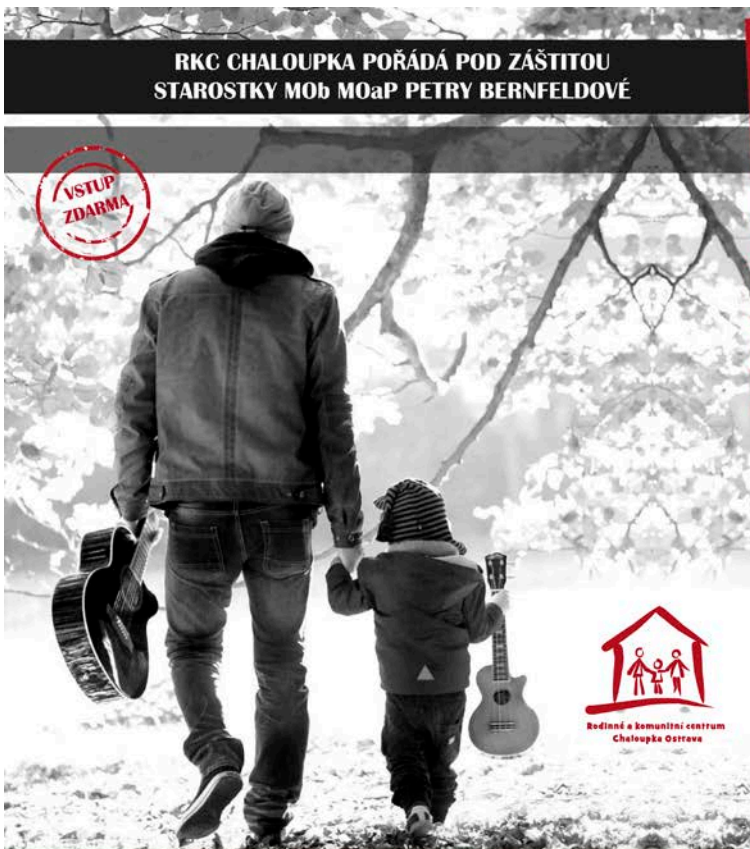
Obrázky doručte nejpozději do 5.6.2016 na adresu:
RKC Chaloupka, z.s., Repinova 19, 702 00 Ostrava
a to Ing. Anně Dobošové, tel.č. 731 681 304.

Na zadní stranu uveďte jméno a příjmení dítěte, věk, kontakt.

Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z.s.
areál MŠ
Repinova 19, 702 00 Ostrava
www.rcchaloupka.cz
email: info@rcchaloupka.cz
tel: 596 133 377, mob. 730 526 199

OSTRAVA!!!

RKC CHALOUPKA POŘÁDÁ POD ZÁŠTITOU
STAROSTKY MOB MOaP PETRY BERNFELDOVÉ

VSTUP
ZDARMA

Táta fest

NEDĚLE 19.června 2016
od 14.00 do 18.00 hod.

Masarykovo náměstí v Ostravě

Neformální happening pro řádné,
neřádné i mimořádné táty a jejich rodiny.

DAVID STYPKA & **VÍŠCO!**
BANDJEEZ

BANDA DEL CAFFE

OSTRAVSKÝ DĚTSKÝ SBOR ZUŠ EDUARDA MARHULY

Tátafestem provází TOBI, moderátor Helax Radia

Doprovodný program :

zábavné pohybové aktivity pro rodiče i děti,
soutěže a skákací hrad, občerstvení
vyhlášení výtvarné soutěže dětí z pěstounských rodin

www.tatafest.cz
www.rcchaloupka.cz

